



16.7.2020

## ASIA

Päätös Vesikolmio Oy:n pohjavesialueiden tarkkailusuunnitelman hyväksymisestä vesilain (587/2011) 3 luvun 12 §:n mukaisesti

## TARKKAILUVELVOLLINEN

Vesikolmio Oy

## ASIAN VIREILLETULO

Vesikolmio Oy on toimittanut Pöyry Finland Oy:n laatiman esityksen toimialueellaan olevien pohjavesialueiden ja pohjavedenottamoiden tarkkailusuunnitelman päivittämisestä Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) hyväksyttäväksi 27.6.2019.

## TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT

Tarkkailusuunnitelma koskee Vesikolmio Oy:n pohjavedenottamoita Haapajärven, Sievin, Kalajoen sekä Kokkolan alueilla yhteensä 11 pohjavesialueella. Tarkkailuvelvollisella on vedenottoon yhteensä 20 vesilain mukaista lupaa (taulukko). Suunnitelmassa on mukana 20 käytössä olevaa vedenottamo. Vesipostin ja Vihtarin vedenottamot on poistettu käytöstä, eikä suunnitelmaan kuulu myöskään vuonna 2020 luvan saanut Kokkolan alueelle sijoittuva Hietajärven vedenottamo.

Uusi-Someron vedenottamo sijoittuu Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen toimialueelle (Kokkola), ja sen osalta tarkkailusuunnitelman on hyväksynyt Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus päätöksellään EPOELY/1379/2018 (8.11.2019).

Vesipostin ja Vihtarin vedenottamoilla on vesilain mukaiset suoja-alueet. Vesipostin suoja-alue on purettu Pohjois-Suomen aluehallintoviraston päätöksellä Nro 50/2017/2 (24.8.2017). Lohijoen vedenottamo sijaitsee Haapajärven Vesi Oy:n Varisperän vedenottamon kaukosuoja-alueella.

| Kunta      | Pohjavesialue  | Vedenottamo             | Lupa                      |
|------------|----------------|-------------------------|---------------------------|
| Haapajärvi | Pitkäkangas    | Lohijoki                | PSVEO 36/85/II, 27.8.1985 |
| Haapajärvi | Kuivikko       | Kuivikko                | PSVEO 62/91/2, 30.8.1991  |
| Kalajoki   | Kourinkangas A | Vesiposti (ei käytössä) | PSVEO 35/68/II, 17.7.1968 |

|                 |                    |                                     |                                                |
|-----------------|--------------------|-------------------------------------|------------------------------------------------|
| <b>Kalajoki</b> | Kourinkangas A     | Hiekkasärkät                        | PSVEO 10/78/II, 6.3.1978                       |
| <b>Kalajoki</b> | Kourinkangas A     | Siipo 2                             | PSY 19/06/2, 16.2.2006                         |
| <b>Kalajoki</b> | Kourinkangas B     | Siipo                               | PSVEO 35/85/III,<br>10.10.1985                 |
| <b>Kalajoki</b> | Kourinkangas B     | Kourinkangas                        | PSVEO 3/89/2, 19.1.1989                        |
| <b>Kalajoki</b> | Kourinkangas B     | Kourin lisäkaivot Ak1005 ja Ak110   | PSAVI 21/2015/2,<br>30.3.2015                  |
| <b>Kalajoki</b> | Kourinkangas B     | Kelkkalankaarta                     | PSAVI 12/2014/2,<br>13.3.2014                  |
| <b>Kalajoki</b> | Kourinkangas B     | Kelkkalankaarta 312                 | PSAVI 50/2019, 30.4.2019                       |
| <b>Kalajoki</b> | Kurikkala I A      | Kurikkala                           | PSAVI 49/2019, 30.4.2019                       |
| <b>Kalajoki</b> | Hollanti           | Kaupunginmäki, Kukkarokivi, Riitala | PSVEO 71/92/2,<br>30.12.1992                   |
| <b>Sievi</b>    | Lähteenkangas      | Lähteenkangas                       | PSVEO 27/79/II, 25.4.1979                      |
| <b>Sievi</b>    | Pitkäkangas        | Pitkäkangas                         | PSVEO 1/85/III, 6.2.1985                       |
| <b>Sievi</b>    | Isokangas          | Kiiskilä I                          | PSVEO 31/70/I, 20.4.1970                       |
| <b>Sievi</b>    | Isokangas          | Kiiskilä III                        | PSVEO 34/94/2, 17.6.1994                       |
| <b>Sievi</b>    | Markkula           | Vanhakirkko                         | PSY 65/09/2, 4.9.2009                          |
| <b>Kokkola</b>  | Tiilipruukinkangas | Vihtari (ei käytössä)               | LSVEO 138/1971,<br>3.1.1972                    |
| <b>Kokkola</b>  | Uusi-Somero        | Uusi-Somero                         | LSVEO 38/1992/2, LSSAVI<br>106/2019, 30.4.2019 |
| <b>Kokkola</b>  | ei rajattu         | Hietajärvi                          | LSSAVI 62/2020 18.3.2020                       |

## EHDOTUS TARKKAILUSUUNNITELMAKSI

Tarkkailusuunnitelman tarkistaminen on ajankohtaista, koska vesilaitos on ottanut viime vuosina käyttöön useita uusia vedenottoamoita. Tarkoituksena on saada tarkkailukäytännöt yhteneviksi ja ajantasaisiksi kaikilla Vesikolmio Oy:n vedenhankintakäytössä olevilla pohjavesialueilla.

Pöyry Finland Oy:n 27.6.2019 laatimassa tarkkailusuunnitelman päivityksessä esitetään tarkkailusta pääosin seuraavaa:

### Pumppausmäärien seuranta:

Pohjavedenottoa seurataan vedenottoamoilla olevilla jatkuvatoimisilla virtausmittareilla ja tiedot kerätään valvomoautomaation tietopankkeihin. Vedenotto toteutetaan siten, ettei vedenottoluissa asetettuja sallittuja vedenottomääriä ylitetä.

### Vedenottamoiden raakavesi:

Vedenottamoiden raakaveden laadun seuranta toteutetaan käytössä olevilla vedenottoamoilla kerran vuodessa touko-kesäkuussa tiettyjen perusmuuttujien osalta.

Lisäksi raakavedestä määritetään metallit joka viides vuosi. Jos vedenottamolla on käytössä useita kaivoja, näyte otetaan pääsääntöisesti eniten käytetystä kaivosta.

#### Taustatarkkailu:

Pääosalle pohjavesialueista on sisällytetty myös taustaseuranta, jolla on tarkoitus saada kuva pohjavesialueen luonnontilaisen pohjaveden laadusta ja sen muutoksista riskitekijät huomioon ottaen. Taustaseurantaa toteutetaan kerran vuodessa samaan aikaan kuin raakaveden laadun seurantaa ja samoin parametrein kuin vedenottamoiden raakavedestä.

#### Pohjaveden korkeuden seuranta:

Pohjaveden korkeuden seuranta toteutetaan mittaamalla vedenkorkeudet havaintoputkista kuusi kertaa vuodessa. Mittaukset suoritetaan parittoman kuukauden ensimmäisinä arkipäivinä. Osassa seurantapisteistä on pohjaveden pinnan automaattinen seuranta. Tarkkailu sisältää myös lähteiden ja pintavesien seurantaa (virtaama/vedenpinnan korkeus). Lisäksi Markkulan ja Kurikkalan pohjavesialueilla seurantaan kuuluu talousvesikaivoja.

#### Raportointi:

Vedenottomäärät ja pohjaveden korkeuden seurantatiedot toimitetaan vuosittain huhtikuun loppuun mennessä ELY-keskukseen sähköisessä muodossa. Tutkimuslaboratorio toimittaa analyysitulokset sähköpostitse heti niiden valmistuttua tai viimeistään kuukauden kuluttua näytteenotosta Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja kunnan ympäristönsuojelu- ja terveysuojeluviranomaisille. Sekä pinnankorkeustieto että vedenlaatuanalyysit toimitetaan ELY-keskukseen joko suorasiirtona pohjavesitietojärjestelmään (POVET) tai sopivassa siirtomuodossa (sähköiset siirtotiedostot). Laboratorio voi toimittaa analyysitulokset myös suoraan pohjavesitietojärjestelmään. Vedenottomäärät vedenottaja tallentaa suoraan vesihuollon tietojärjestelmään (VEETI). Tarkkailun tuloksista voidaan laatia yhteenvetoraportit määräajoin.

#### Suunnitelman tarkistaminen ja muuttaminen:

Tarkkailusuunnitelma esitetään tarkistettavan esimerkiksi 5-10 vuoden välein ja muulloinkin, milloin sitä olosuhteiden muuttumisen takia on pidettävä tarpeellisenä. Tarkkailusuunnitelmaan voidaan tehdä muutoksia sopimalla niistä tarkkailuvelvollisen ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen välillä.

## **TARKKAILUSUUNNITELMAN KÄSITTELY**

Hallintolain (434/2003) 34 §:n mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun. Asia voidaan kuitenkin ratkaista asianosaista kuulematta, jos kuuleminen on ilmeisen tarpeetonta.

ELY-keskus katsoo, että asiassa ei ole ilmennyt seikkoja, joiden vuoksi asianosaista olisi tullut kuulla. ELY-keskukselle annettiin mahdollisuus kommentoida luonnosvaiheessa olevaa tarkkailusuunnitelmaa ja ELY-keskuksen kommentit on

otettu huomioon tarkkailusuunnitelmassa. ELY-keskus on keskustellut tarkkailusuunnitelman sisällöstä tarkkailuvelvollisen kanssa.

## ELY-KESKUKSEN RATKAISU

ELY-keskus on tarkastanut tarkkailusuunnitelman ja hyväksyy sen 27.6.2019 esitetyn mukaisena seuraavilla muutoksilla.

Vedenottamoiden raakaveden laatua tulee tarkkailla suunnitelmassa esitetyn analyysivalikoiman mukaisesti kaksi kertaa vuodessa suoritettavin näytteenotoin. Näytteenotot tulee tehdä helmi-maaliskuussa sekä syyskuussa.

Haapajärven Pitkäkankaan alueella tulee tarkkailuun sisällyttää edellisen tarkkailusuunnitelman mukaisesti myös lähteet B ja D, mikäli mittaamisedellytykset ovat olemassa.

Tarkkailun tuloksista tulee laatia yhteenvetoraportti kahden vuoden välein. Yhteenvedossa voidaan tarkastella myös tarkkailun mahdollisia muutostarpeita. Raportti tulee toimittaa ELY-keskuksen kirjaamoon.

Tarkkailusuunnitelman havaintopaikkoja, seurattavia muuttujia sekä laadun ja pinnankorkeuden tarkkailutiheyttä on mahdollista muuttaa riittävän pitkän seurantajakson jälkeen ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla. Muutokset eivät saa vaikuttaa tarkkailun luotettavuuteen, laajuuteen eikä tavoitteisiin. Asia voi tulla vireille viranomaisen aloitteesta tai luvanhaltijan, valvontaviranomaisen, yleistä etua valvovan viranomaisen, kunnan tai haittaa kärsivän asianosaisen vaatimuksesta.

## PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Tällä päätöksellä määrätään yhteinen tarkkailusuunnitelma Vesikolmio Oy:n pohjavedenottamoille pois lukien Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen alueelle sijoittuvan Uusi-Someron vedenottamo, jonka tarkkailusuunnitelman on hyväksynyt Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus. Päätöksellä korvataan edellä listattujen vedenottamoiden tarkkailusuunnitelmia koskevat aiemmat päätökset.

Tarkkailulla selvitetään ensisijaisesti vedenottolupien mukaisesti, millaisia vaikutuksia vedenotolla on pohjavesimuodostumaan ja ympäristöön. Määrätyillä havaintopisteillä voidaan seurata luotettavasti pohjaveden pinnankorkeuden muutoksia pohjavesimuodostumassa ja siten pohjaveden määrällistä tilaa ja vedenoton mahdollisia vaikutuksia ympäristöön. Pohjaveden laadun tarkkailulla on tarkoitus tunnistaa mahdolliset veden laadun muutostrendit pohjavesimuodostumassa. Raakaveden laadun seuranta kaksi kertaa vuodessa on perusteltua vedenhankinnan laajuus huomioiden: vedenottamot sijoittuvat useille, pohjavesiolosuhteiltaan ja riskitekijöiltään erilaisille pohjavesialueille, useiden kuntien alueilla. Raakaveden laadun tarkkailua tehdään ottamoiden lisäksi myös pohjavesialueilla, tämän taustatarkkailun osalta näytteenotto suunnitelman mukaisesti kerran vuodessa voidaan katsoa olevan riittävää. Vedenhankintaan käytettävien pohjavesimuodostumien raakaveden laadun tarkkailuun velvoittaa myös EU:n vesipuitedirektiivi.

Päätöksessä on huomioitu vesilain (587/2011) 3 luvun 11 §:n 4 mom. mukaisesti, mitä vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetussa laissa (vesienhoitolaki, 1299/2004) tarkoitetussa vesien tilaa koskevassa seurantaohjelmassa pidetään tarpeellisenä seurannan järjestämiseksi. Tarkkailun tietoja voidaan käyttää vesienhoitolain mukaisessa seurannassa ja vesienhoitosuunnitelman laadinnassa.

ELY-keskus katsoo tarkkailusuunnitelman olevan riittävä ja täyttävän vesilain mukaiset vaatimukset sekä vedenottoa koskevien päätösten lupaehdot.

## **PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO JA TÄYTÄNTÖÖNPANOKELPOISUUS**

Tällä päätöksellä hyväksytty tarkkailusuunnitelma on voimassa toistaiseksi ja päätöstä on noudatettava oikaisuvaatimuksesta ja muutoksenhausta huolimatta.

## **SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET**

Vesilaki (587/2011) 3 luku 11 § ja 12 §, 15 luku 9 §  
Hallintolaki (434/2003) 34 §

## **KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN**

Tämän päätöksen käsittelystä perittävä maksu on 495 euroa. Maksun suuruus perustuu valtioneuvoston asetukseen ELY-keskusten ja TE-toimistojen maksullisista suoritteista vuosina 2019 ja 2020 (1372/2018). Asian käsittelyyn on käytetty 9 tuntia.

## **PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN**

### **Päätös**

Päätös lähetetään tarkkailuvelvolliselle sekä tiedoksi alueen kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille ja terveydensuojeluviranomaisille.

### **Päätöksestä ilmoittaminen**

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen verkkosivuilla. Kuulutus julkaistaan myös alueen kuntien verkkosivuilla.

### **Lisätietoja päätöksestä**

Ylitarkastaja Hanna Hentilä, 0295 016 312

## **MUUTOKSENHAKU**

Tähän päätökseen tai päätöksestä perittävään maksuun saa hakea oikaisua Pohjois-Suomen aluehallintovirastolta 30 päivän kuluessa tämän päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimusosoitus on liitteenä. Määräaika oikaisuvaatimuksen jättämiseen päättyy 24.8.2020.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty. Asian on esitellyt ylitarkastaja Hanna Hentilä ja ratkaissut vesienhoitoryhmän päällikön sijainen, vesitalousasiantuntija Jukka Tuohino.

**LIITTEET** Oikaisuvaatimusosoitus

Tämä asiakirja POPELY/127/07.02/2013 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument  
POPELY/127/07.02/2013 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Hentilä Hanna 16.07.2020 15:47

Ratkaisija Tuohino Jukka 16.07.2020 15:55

## OIKAISUVAATIMUSOSOITUS

### Viranomainen, jolta oikaisua vaaditaan

Asianosainen, joka on tyytymätön tähän päätökseen, saa hakea siihen oikaisua kirjallisesti Pohjois-Suomen aluehallintovirastolta. Asian käsittelystä perittävästä maksusta haetaan muutosta samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

### Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, oikaisuvaatimusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä. **Oikaisuvaatimusaika päättyy 24.8.2020.**

### Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja kotikunta
- postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset oikaisuvaatimuksen tekijälle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta, miltä kohdin muutosta haetaan, mitä muutoksia vaaditaan tehtäväksi ja millä perusteella muutosta vaaditaan.

Jos oikaisuvaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Oikaisuvaatimuksen tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava oikaisuvaatimus.

### Oikaisuvaatimuksen liitteet

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä

- elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin muutoksenhakija vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja.

### Oikaisuvaatimuksen toimittaminen perille

Oikaisuvaatimus on toimitettava **Pohjois-Suomen aluehallintoviraston kirjaamoon**. Oikaisuvaatimus liitteineen voidaan toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähettää postitse, faksina tai sähköpostilla.

Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Postiin oikaisuvaatimus on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (faksina tai sähköpostilla) toimitetun oikaisuvaatimuksen on oltava käytettävissä aluehallintoviraston vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä.

### Maksu

Muutoksenhakijalta peritään oikaisuvaatimuksen johdosta tehdystä päätöksestä käsittelymaksu 130 euroa. Maksu perustuu voimassa olevaan valtioneuvoston asetukseen aluehallintovirastojen maksuista ja sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon.

### Pohjois-Suomen aluehallintoviraston kirjaamon yhteystiedot:

Postiosoite: PL 293, 90101 Oulu

Käyntiosoite: Linnankatu 1-3, 90100 Oulu

Puhelin: 0295 017 500

Faksi: 08 314 0110

Sähköposti: [kirjaamo.pohjois@avi.fi](mailto:kirjaamo.pohjois@avi.fi)